

Spis treści

Wstęp 7

1. Tożsamość jako przedmiot badań
socjologicznych 21
 - Tożsamość indywidualna a tożsamość zbiorowa 22
 - Tożsamość narodowa i etniczna 24
 - Tożsamość kulturowa i regionalna 28
 - Socjologia wobec pamięci 31
 - Regionalizm a tożsamość 40
 - Koncepcja narodu jako wspólnoty wyobrażonej
Benedicta Andersona 44
 - Grupa etniczna jako wspólnota wyobrażona w koncepcji
Józefa Obrębskiego 58
 - Wybrane studia nad śląską tożsamością 64
 - Podsumowanie 80
2. Konteksty historyczno-polityczne
śląskiej tożsamości 81
 - Powstania śląskie i autonomia województwa śląskiego 82
 - Z dziejów śląskiego separatyzmu 86
 - Zbiorowe losy i piętna śląskiej historii 89
 - Górnośląskie „exodusy” 98
 - Śląski regionalizm i jego główni aktorzy 102
 - Podsumowanie 125
3. Konteksty społeczno-obyczajowe
śląskiej tożsamości 127
 - Rodzina śląska i związki rodzinno-sąsiedzkie 129
 - Renesans gwary 136

Kuchnia śląska, stół i śląskie biesiady 149

Krajobraz: identyfikacje i nostalgie 154

Śląsk i śląskość w mediach 157

Podsumowanie 164

4. Górnoślązacy 166

Spisowe kontrowersje 167

Motywy zadeklarowania narodowości śląskiej 171

Od mniejszości niemieckiej do narodowości śląskiej 236

Podsumowanie 244

5. Ślązacy Roku. Twarze i głosy Śląska 246

Konkurs „Po naszymu, czyli po śląsku” 247

Śląsk – jego miejsce w życiorysie 252

Gwara śląska 255

Wizerunek Górnego Śląska 261

Śląskie drogi życiowe 267

Śląskie zwyczaje i kuchnia 276

Pamiętki rodzinne i pamięć 282

Śląska kultura 286

Narodowość śląska i spis powszechny 291

Przyszłość Śląska 299

Podsumowanie 302

6. Rozmowy o śląskiej tożsamości 304

Znaczenie Śląska dla tożsamości 305

Być Ślązakiem – co to dziś znaczy? 310

Śląsk – a życie i kariera zawodowa 323

Gwara jako składnik tożsamości 334

Wizerunek Śląska i śląskie stereotypy 347

Pamięć rodzinna i przekaz międzypokoleniowy 367

Śląsk w kulturze 388

Dyskusja o śląskiej opcji narodowej 401

Dylematy przyszłości regionu 429

Podsumowanie 436

Zakończenie 439

Spis map (płyta CD) 451

Bibliografia 452